

พ ร ห ม ปุ โร หิ ต า ฎ มั

ดูก่อนแก้วมณี อธิปาทิหารีย์ คือ ภิกษุในธรรมวินัย
นี้ย่อมแสดงฤทธิ์ได้หลายอย่าง คือ คนเดียวเป็นหลายคนก็ได้
หลายคนเป็นคนเดียวก็ได้ ทำให้ปรากฏก็ได้ ทำให้หายไปก็ได้
ทะลุฟากกำแพงภูเขาไปก็ได้ ไม่ติดขัดเหมือนไปในที่ว่างก็ได้
ผุดขึ้นต่ำลงในแผ่นดิน เหมือนในน้ำก็ได้ เดินบนน้ำไม่แยก
เหมือนเดินบนแผ่นดินก็ได้ นั่งบัลลังก์เหาะไปในอากาศ
เหมือนนกก็ได้ ลูบคลำพระจันทร์พระอาทิตย์ซึ่งมีฤทธิ์มี
อำนาจมากก็ได้ ใช้อำนาจกาย ไปตลอดพรหมโลกก็ได้

พรหมบุโรหิตาภูมิ

๓๕๘

ตราบดที่กิเลสอาสวะภายในใจของเรายังไม่หมด ย่อมต้องถูกพญามารตามรังควานในรูปแบบต่างๆ ตั้งแต่กิเลสมาร ขันธมาร อภิสังขารมาร มัจจุมาร รวมไปถึงเทวบุตรมาร และผู้ที่จะถูกเขาบังคับบัญชาได้ง่าย คือผู้ที่ไม่ได้ฝึกฝนอบรมใจให้หยุดนิ่ง มัวปล่อยใจให้เลื่อนลอยไปตามกระแสโลก ปล่อยชีวิตให้ผ่านไปโดยเปล่าประโยชน์ ไปยินดีในรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส ธรรมารมณ์ต่างๆ ทำให้ประมาทในชีวิต มีอยู่ที่หนึ่งที่พญามารบังคับบัญชาไม่ได้ คือที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๓

ที่ตรงนี้เป็นเหมือนบ่อมหิมนาค่าย เป็นหลุมหลบภัยที่ดีที่สุด เราจะปลอดภัยจากการทั้งหลาย เพราะฉะนั้นให้ทุกท่านหยุดใจไว้ที่ตรงนี้ อย่าประมาทในชีวิต ให้ใช้เวลาที่ผ่านไปให้เกิดประโยชน์มากที่สุดด้วยการประพฤติธรรม นำใจมาหยุดนิ่งที่ศูนย์กลางกายให้ได้ตลอดเวลา หมั่นทำในทุกอิริยาบถ ทำทุกๆ วัน อย่างสม่ำเสมอ เราจะได้พบกับที่พึ่งที่ระลึกอันสูงสุด คือ พระรัตนตรัยภายใน ซึ่งเปรียบเสมือนเกราะแก้วคุ้มกันภัยชั้นเลิศของเรา

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน เกวัญสูตร ว่า

“ดูก่อนเกวัญะ ปาฏิหาริย์ ๓ อย่างนี้ เราทำให้แจ้งด้วยปัญญาอันยิ่งด้วยตนเองแล้ว จึงประกาศให้รู้ ปาฏิหาริย์

พรหมบุโรหิตาภูมิ

๓๕๕

๓ อย่างคือ อิทธิปาฏิหาริย์ อาเทศนาปาฏิหาริย์ และอนุสาสนีปาฏิหาริย์ ดูก่อนแก้วภูฏะ อิทธิปาฏิหาริย์ คือ ภิกษุในธรรมวินัยนี้ย่อมแสดงฤทธิ์ได้หลายอย่าง คือ คนเดียวเป็นหลายคนก็ได้ หลายคนเป็นคนเดียวก็ได้ ทำให้ปรากฏก็ได้ ทำให้หายไปได้ ทะลุผากำแพงภูเขาไปได้ ไม่ติดขัดเหมือนไปในที่ว่างก็ได้ ผุดขึ้นดั่งลงในแผ่นดิน เหมือนในน้ำก็ได้ เดินบนน้ำไม่แยกเหมือนเดินบนแผ่นดินก็ได้ นั่งบัลลังก์เหาะไปในอากาศเหมือนนกก็ได้ ลูบคลำพระจันทร์พระอาทิตย์ ซึ่งมีฤทธิ์มีอานุภาพมากก็ได้ใช้อำนาจกายไปตลอดพรหมโลกก็ได้”

การไปสู่พรหมโลกของนักปฏิบัตินอกศาสนา ดูเหมือนจะไปรู้ไปเห็นได้ต่อเมื่อละสังขารไปแล้ว สำหรับในทางพระพุทธศาสนานอกจากจะเห็นก่อนตายแล้ว ยังสามารถไปรู้เห็นด้วยกายเนื้อได้ คือผู้มีฤทธิ์ทั้งหลายท่านสามารถใช้กายเนื้อไปสู่พรหมโลกได้อีกด้วย ซึ่งมีตัวอย่างของพระอรหันต์หลายรูปที่สามารถใช้อิทธิฤทธิ์ไปสู่พรหมโลก ส่วนในปัจจุบัน ถ้าหากเข้าถึงพระธรรมกายที่ชัดใสสว่าง มีโอกาสได้ศึกษาวิชาธรรมกาย ก็สามารถที่จะอาศัยธรรมกายไปตรวจดูภพภูมิของพรหมโลกได้ เมื่อไปรู้ไปเห็นแล้ว จะได้หมดความสงสัยว่าพรหมนั้น มีกี่หน้า

พรหมบุโรหิตาภูมิ

๔๐๐

*ครั้งนี้ เรามาถึงพรหมโลกชั้นที่ ๒ ชื่อว่า พรหมบุโรหิตา-
ภูมิ เป็นที่อยู่ของรูปพรหม ผู้ทรงฐานะประเสริฐกว่าพรหมชั้น
ปาริไลชชา เพราะเป็นผู้นำของมหาพรหม พรหมชั้นนี้ประเสริฐ
กว่าพรหมชั้นแรก ทั้งในด้านพรหมสมบัติ เช่น ปราสาทวิมานและ
อายุขัย ทั้งในด้านสรีระร่าง ก็มีรูปกายที่ใหญ่กว่า สวยงามกว่า
รัศมีสว่างกว่า

เมื่อกล่าวโดยอายุ พรหมบุโรหิตาภูมินี้มีอายุยืนนานนับ
ได้ครึ่งหนึ่งของวิวัฏฐายีอสงไขยกับ วิวัฏฐายีอสงไขยกับนั้น
มี ๖๔ อันตรกัป ครึ่งหนึ่งก็คือ ๓๒ อันตรกัป บุพกรรมของ
ผู้ที่มาบังเกิดเป็นพรหมชั้นนี้ โดยมากเคยเป็นโยคีผู้ประพฤติ-
ธรรม พระฤๅษี ดาบส นักพรต ลิขิตทั้งหลาย ที่ท่านเบื่อหน่าย
ในโลภียวิสัย จึงออกมาบำเพ็ญพรตภาวนา หรือเป็นสมณะใน
พระพุทธศาสนา บำเพ็ญสมถกัมมัฏฐานจนได้มัชฌิมปฐมณาน
คือปฐมณานชั้นกลาง เมื่อจะดับจิตตายไปจากโลกนี้ ฌานที่ได้
ไว้ไม่เสื่อมคลายอีกทั้งมีใจปรารถนาไปเกิดในพรหมโลก ก็
จะเป็นเหตุปัจจัยให้มาอุบัติเป็นพรหมชั้นพรหมบุโรหิตาภูมิ เสวย
สุขสมบัติกันยาวนาน สมกับภาวนากรรมที่ได้สั่งสมเอาไว้

สำหรับท่านที่บำเพ็ญภาวนาและเจริญอิทธิบาท ๔ จน

*ภูมิวิลาสินี (พระพรหมโมลี)

พรหมบุโรหิตาภูมิ

๔๐๑

ได้ฉานสมาบัตินั้น ธรรมทั้ง ๔ ประการ คือ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา ของท่านผู้นั้นอย่างใดอย่างหนึ่ง จะต้องเข้าถึงความเป็นใหญ่ในขณะที่ฉานจะเกิดขึ้นนั้น ความเป็นใหญ่ของธรรมทั้ง ๔ ที่เกิดขึ้น หากเป็นไปอย่างสามัญธรรมาคือมีกำลังอ่อน ฉานที่เกิดขึ้นก็เป็นปริตตฉาน ถ้าหากมีกำลังปานกลาง ฉานที่เกิดขึ้นนั้นก็ป็นมัชฌิมฉาน หากมีกำลังเข้มแข็ง ฉานที่เกิดขึ้นก็ป็นผลิตฉาน ฉานที่เกิดขึ้นแบ่งเป็น ๓ ชั้น คือ ชั้นปริตตะ มีอำนาจสูงต่ำกว่ากัน เพราะฉะนั้นเมื่อจะให้ผลไปบังเกิดในพรหมโลก จึงให้ผลแตกต่างกัน เช่น ท่านผู้ได้ปฐมฉานชั้นปริตตะ ก็มีโอกาสดได้เกิดเพียงพรหมชั้นล่าง คือพรหมปาริรัชชาเท่านั้น เพราะฉานมีกำลังอ่อน

ถัดมาเป็นพรหมโลกชั้นที่ ๓ คือ มหาพรหมภูมิ เป็นที่อยู่ของพรหมผู้ยิ่งใหญ่ทั้งหลาย คือยิ่งกว่าพรหมปาริรัชชาและพรหมบุโรหิตา เมื่อว่าโดยสมบัติ คือความเป็นอยู่ของมหาพรหมนี้ จะมีพรหมสมบัติและความเป็นอยู่ประเสริฐล้ำเลิศกว่าพรหมทั้ง ๒ ชั้น ที่หลงพ้อได้เล้ามาแล้ว เมื่อว่าโดยอายุขัยของพรหมโลกชั้นนี้ ก็มีอายุนานนับได้ประมาณ ๑ มหากัปพอดี

ผู้ที่มาอุบัติในพรหมโลกชั้นมหาพรหมนี้ ได้แก่พวกดาบสโยคี และพระฤาษีผู้บำเพ็ญตบะ และสมณะในพระพุทธศาสนา ซึ่งทำกัมมัฏฐานจนได้ปฐมฉานชั้นประณีต ครั้นดับจิตตายจาก

พรหมบุโรहिตาภุมิ

๔๐๒

มนุษย์โลกแล้ว ก็มาอุปติเป็นมหาพรหม ในมหาพรหมภุมินี้ มีข้อควรจำง่ายๆ ว่า พรหมภุมิ ๓ ชั้นนี้ ตั้งอยู่บนภาคพื้นเดียวกัน แต่แยกกันเป็น ๓ เขต มีอาณาเขตอยู่เป็นพวกรๆ ตามกำลังฌาน แม้จะได้ปฐมฌานเหมือนกัน แต่ว่ามีประเภทต่างกัน คือ ปฐมฌานชั้นสามัญส่งผลให้เกิดในพรหมปาริฉตชา ปฐมฌานชั้นกลางส่งผลให้เกิดในพรหมบุโรहिตา ปฐมฌานชั้นประณีตส่งผลให้เกิดในมหาพรหม

พรหมโลกชั้นที่ ๔ มีชื่อว่า ปริตตาภาภุมิ เป็นที่อยู่ของพรหมที่มีรัศมิน้อยกว่าพรหมที่อยู่เบื้องบนขึ้นไป ที่ว่ารัศมิน้อยของเขานั้น ต้องถือว่าสว่างไสวกว่ารัศมิของพรหม ๓ ชั้นแรกมาก โดยเฉพาะรัศมิของเทวดา จะมาเทียบรัศมิของพรหมชั้นนี้ไม่ได้เลย อายุขัยก็ยืนยาวถึง ๒ มหากัป สำหรับบุพกรรมที่ทำให้ได้มาอุปติในพรหมโลกชั้นนี้ ต้องสำเร็จทุกุติยาน ประเภทปริตตะ คือ เล็กน้อยหรือสามัญ

พรหมโลกชั้นที่ ๕ คือ อัปปมาณาภา เป็นที่อยู่ของพรหมที่มีรัศมียากมายประมาณมิได้ สามารถส่องแสงสว่างไสวไปได้ทั่วหมื่นโลกธาตุ มีอายุยืนนานถึง ๔ มหากัป บุญที่หนุนส่งให้ได้มาเกิดในพรหมโลกชั้นนี้ เพราะได้สำเร็จทุกุติยาน ประเภทมัชฌิมะ คือ ปานกลาง

พรหมปุโรหิตาภิธาน

๔๐๓

พรหมโลกชั้นที่ ๖ คือ อาภัสสราภุมิ เป็นภุมิที่อยู่ของพรหมที่มีรัศมีเป็นประกายรุ่งโรจน์ และมีแสงชนิดต่างๆ ดุจแสงฟ้าแลบตลอดเวลา สว่างไสวกว่าพรหมที่อยู่ชั้นอัปมาณาภุมิ พรหมชั้นนี้มีอายุยืนนาน ๘ มหากัป ผู้ที่จะมาอุปบัติในชั้นนี้ได้ ต้องสำเร็จตติยฌานประเภทปณิตะ คือ ประณีตยอดเยี่ยม

ตติยฌานภุมิทั้ง ๓ ชั้นนี้ ตั้งอยู่ภาคพื้นเดียวกัน แต่แยกกันเป็น ๓ เขต คือปริตตภาภุมิเขตหนึ่ง อัปมาณาภุมิเขตหนึ่ง และอาภัสสราภุมิเขตหนึ่ง มีอาณาเขตอยู่เป็นพวงๆ ตามกำลังฌานสมาบัติ

พรหมโลกชั้นที่ ๗ ชื่อ ปริตตสุภา พรหมชั้นนี้มีรัศมีกายที่สว่างสวยงามมาก แต่ก็ยังสง่างามน้อยกว่าชั้นที่ ๘ อายุของพรหมชั้นนี้ยืนนานถึง ๑๖ มหากัป เพราะเป็นผลที่เกิดจากได้สำเร็จตติยฌาน ประเภทปริตตะ

พรหมโลกชั้นที่ ๘ ชื่อ อัปมาณสุภาภุมิ มีความสว่างสวยงามไม่มีประมาณ อายุยืน ๓๒ มหากัป เพราะได้สำเร็จตติยฌาน ประเภทมัชฌิมะ คือ ชั้นกลาง

พรหมโลกชั้นที่ ๙ ชื่อ สุภกิณหาภุมิ พรหมชั้นนี้มีรัศมีสว่างสวยงาม รัศมีออกสลับกันตลอดทั่วสรีระ มีอายุยืนนานถึง ๖๔ มหากัป เพราะได้สำเร็จตติยฌาน ประเภทปณิตะ ตติยฌาน-

พรหมบุโรหิตาภูมิ

๔๐๔

ภูมิทั้ง ๓ นี้ ตั้งอยู่ในระดับเดียวกันในท่ามกลางอากาศ แต่แยกกันอยู่เป็น ๓ เขต เช่นเดียวกับปฐมฌานภูมิและทุติยฌานภูมิ เสวยสุขด้วยอำนาจฌานสมาบัติที่ตัวเองได้ทำไว้เมื่อครั้งเป็นมนุษย์

ครั้งนี้ขอหยุดไว้ที่พรหมโลกชั้นที่ ๙ ให้ทุกท่านหันประพาศปฏิบัติธรรมกันต่อไป จะมีดั่งสว่างบ้าง ก็นั่งกันไปเถาะความเพียรเป็นหัวใจของความสำเร็จ ลักวันหนึ่งเราจะได้เข้าถึงพระธรรมกายถ้ายันหมั่นเพียรเอาจริงเอาจัง ต้องสมหวังกันอย่างแน่นอน ผู้ที่ไม่สมหวัง คือผู้ที่ไม่ได้ลงมือทำ ถ้าวางมือทำต้องสมหวังอย่างแน่นอน ดังนั้น ให้หมั่นฝึกฝนอบรมใจให้หยุดนิ่งกันเป็นประจำสม่ำเสมอทุกวัน

